

ALGEMENE VOORWAARDEN

JAAP VAN DEN ELZEN - LICHTKUNSTENAAR

I. ALGEMEEN

1. DEFINITIES

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

- 1.1 Kunstenaar: Jaap van den Elzen.
- 1.2 Opdrachtgever: de (rechts)persoon die overweegt om diensten en/of producten van de Kunstenaar af te nemen of die daartoe met de Kunstenaar een overeenkomst aangaat.
- 1.3 Schetsontwerp: een eerste ontwerp voor een kunstwerk, aan de hand waarvan de Opdrachtgever een beeld krijgt van wat de Kunstenaar voor ogen staat met betrekking tot vormgeving en materiaalkeuze van het betreffende kunstwerk en inzicht krijgt in de verhouding van het kunstwerk tot zijn omgeving.
- 1.4 Definitief Ontwerp: een nadere uitwerking van het Schetsontwerp, die een totale beoordeling van het kunstwerk in al zijn onderdelen mogelijk maakt;
- 1.5 Meervoudige Schetsopdracht: een uitnodiging van de Opdrachtgever aan meerdere kunstenaars om een Schetsontwerp voor een kunstwerk te maken, met het oogmerk om aan de maker van het - naar het oordeel van de Opdrachtgever - beste Schetsontwerp een vervolgoopdracht te geven tot het maken van het Definitieve Ontwerp en de uitvoering daarvan.
- 1.6 Honorarium: de vergoeding, inclusief BTW, die de Opdrachtgever met de Kunstenaar overeenkomt te betalen voor de door de Kunstenaar en/of door hem in te schakelen derden te leveren creatieve prestatie (inclusief, indien overeengekomen, het maken van een maquette/model e.d., alsmede eventuele research, coördinatie, overleg en voorlichting).
- 1.7 Uitvoeringsbudget: het totale bedrag dat voor de vervaardiging van een bepaald kunstwerk ter beschikking is gesteld exclusief het Honorarium en inclusief BTW.
- 1.8 Kunstbudget: het totale bedrag dat voor de vervaardiging van een bepaald kunstwerk ter beschikking is gesteld inclusief het Honorarium en inclusief BTW.

2. TOEPASSELIJKHEID

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle offertes en aanbiedingen van de Kunstenaar en op alle overeenkomsten tussen de Opdrachtgever en de Kunstenaar. Zij maken daarvan onverbreekbaar deel uit. Afwijkingen van deze algemene voorwaarden zijn uitsluitend geldig indien en voor zover de Kunstenaar deze uitdrukkelijk en schriftelijk heeft aanvaard, en gelden slechts voor de specifieke offerte of de overeenkomst waarop zij betrekking hebben. De algemene voorwaarden van de Opdrachtgever zijn niet van toepassing.

3. WERKWIJZE

- 3.1 Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders overeengekomen, zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in drie fasen, te weten:
  - (a) de fase van het Schetsontwerp,
  - (b) de fase van het Definitieve Ontwerp, en
  - (c) de uitvoeringsfase.

II. ONTWERPFASE

4. SCHETSONTWERP

- 4.1 De Kunstenaar zal het Schetsontwerp op de met de Opdrachtgever overeengekomen of overeen te komen datum bij de Opdrachtgever indienen. Het Schetsontwerp kan bestaan uit tekeningen, maquettes en/of modellen met een schriftelijke of mondelinge toelichting. Het Schetsontwerp omvat mede een globale raming van de te verwachten kosten, inclusief BTW, voor de realisering van het kunstwerk dat voorwerp is van het Schetsontwerp.

- 4.2 De Opdrachtgever zal de Kunstenaar in de gelegenheid stellen het ingediende Schetsontwerp nader toe te lichten of door een derde te laten toelichten.
- 4.3 De Opdrachtgever zal het Schetsontwerp en alle daarmee samenhangende documenten en data strikt vertrouwelijk behandelen en niet aan derden verstrekken zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Kunstenaar.
- 4.4 De Opdrachtgever zal het Schetsontwerp binnen 8 (acht) weken na ontvangst beoordelen. Deze beoordeling zal geschieden aan de hand van de bestemming van het te vervaardigen kunstwerk, het Kunstbudget en de overige criteria die schriftelijk met de Kunstenaar zijn overeengekomen.
- 4.5 De Opdrachtgever zal het resultaat van de beoordeling schriftelijk aan de Kunstenaar bevestigen en het Schetsontwerp a) goedkeuren, b) gemotiveerd afkeuren, of c) gemotiveerd afkeuren en de Kunstenaar in de gelegenheid stellen om het Schetsontwerp aan te passen. Indien de Kunstenaar 9 (negen) weken na indiening van het Schetsontwerp nog geen schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen, zal de Opdrachtgever geacht worden het Schetsontwerp te hebben goedgekeurd.
- 4.6 Indien de Opdrachtgever het Schetsontwerp afkeurt en de Kunstenaar in de gelegenheid stelt het Schetsontwerp aan te passen, is de Opdrachtgever verplicht de Kunstenaar daarbij concrete aanwijzingen ter zake van de gewenste aanpassing van het Schetsontwerp te geven. Deze aanwijzingen mogen de artistieke onafhankelijkheid van de Kunstenaar niet aantasten en mogen niet verder gaan dan de eerder gemaakte schriftelijke afspraken. Partijen zullen gezamenlijk een datum vaststellen waarop de Kunstenaar een aangepast Schetsontwerp zal indienen, waarna het proces beschreven in de art. 4.4 en 4.5 opnieuw zal worden doorlopen. Het staat de Kunstenaar vrij om af te zien van het maken van een aangepast Schetsontwerp en de overeenkomst te beëindigen.
- 4.7 Een goedkeuring van het Schetsontwerp geldt als een onvoorwaardelijke opdracht van de Opdrachtgever aan de Kunstenaar tot het maken van een Definitief Ontwerp en de uitvoering daarvan. Eventuele aanvullende voorwaarden (zoals met betrekking tot het verkrijgen van subsidie of sponsoring, een noodzakelijke vergunning en/of een definitieve beslissing van een te dezer zake ingestelde commissie) gelden slechts indien en voor zover deze uitdrukkelijk, schriftelijk en ondubbelzinnig door de Kunstenaar zijn geaccepteerd. Wanneer de Kunstenaar tegen dergelijke aanvullende voorwaarden bezwaar heeft zullen partijen onderhandelen om tot overeenstemming te komen. In dat geval zal de Kunstenaar de vervaardiging van het Definitief Ontwerp opschorten totdat overeenstemming is bereikt. Indien partijen binnen 4 (vier) weken geen overeenstemming bereiken, dan is de Kunstenaar bevoegd om af te zien van het maken van een Definitief Ontwerp en de overeenkomst te beëindigen.
- 4.8 Indien de Opdrachtgever het Schetsontwerp of het aangepaste Schetsontwerp afkeurt, of indien de Kunstenaar besluit af te zien van het maken van een aangepast Schetsontwerp of een Definitief Ontwerp conform het bepaalde in de art. 4.6 of 4.7, wordt de overeenkomst geacht te zijn geëindigd en - tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders overeengekomen - is de Opdrachtgever verplicht om:
- (a) de Kunstenaar binnen 30 (dertig) kalenderdagen alle ontwerpen (inclusief het Schetsontwerp), modellen, maquettes, tekeningen en alle overige voorwerpen en materialen ter voorbereiding van het kunstwerk terug te geven; en
  - (b) de overeengekomen vergoeding voor het Schetsontwerp ex artikel 16.2 aan de Kunstenaar te betalen. Indien niets is afgesproken, is een redelijke vergoeding verschuldigd. Als redelijke vergoeding wordt beschouwd 1/3 van het Honorarium, vermeerderd met de werkelijk gemaakte en de nog niet gemaakte maar onafwendbare onkosten. Deze betaalverplichting geldt niet indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de Kunstenaar.
- 4.9 Ten aanzien van Schetsontwerpen in het kader van Meervoudige Schetsopdrachten geldt naast het hiervoor bepaalde dat de Opdrachtgever de Kunstenaar tijdig zal mededelen welke personen en/of commissieleden het Schetsontwerp zullen beoordelen en/of anderszins bij de beoordeling betrokken zullen zijn. De Opdrachtgever zal de Kunstenaar hierover zo spoedig mogelijk berichten, doch in ieder geval 10 (tien) kalenderdagen vóór de indiendatum van het Schetsontwerp. Indien geen specifieke indiendatum is afgesproken zal de Opdrachtgever de Kunstenaar deze informatie in elk geval binnen 8 (acht) weken na het verstrekken van de Meervoudige Schetsopdracht geven.
- 5. DEFINITIEF ONTWERP**
- 5.1 Zodra het Schetsontwerp is goedgekeurd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4, zullen de Opdrachtgever en de Kunstenaar zo spoedig mogelijk nadere schriftelijke afspraken maken over de vervaardiging van het Definitieve Ontwerp en de uitvoering ervan.

- 5.2 De Kunstenaar zal het Definitief Ontwerp op de met de Opdrachtgever overeengekomen of overeen te komen datum bij de Opdrachtgever indienen. Indien en voor zover van toepassing omvat het Definitief Ontwerp mede:
- (a) werktekeningen;
  - (b) constructieberekeningen;
  - (c) een definitieve begroting, uitgaande van reële prijsaanbiedingen en voorzien van de relevante leveringsvoorwaarden;
  - (d) een uitvoeringsplan met vermelding van wie welke gedeelten van het ontwerp zal uitvoeren;
  - (e) een planningsvoorstel met beoogde datum voor oplevering;
  - (f) een betalingsregeling voor het uitvoeringsbudget;
  - (g) inzicht met betrekking tot het te verwachten onderhoud;
  - (h) een voorstel met betrekking tot de visuele documentatie van het kunstwerk.
- 5.3 De Opdrachtgever zal de Kunstenaar in de gelegenheid stellen het ingediende Definitief Ontwerp nader toe te lichten of door een derde te laten toelichten.
- 5.4 De Opdrachtgever zal het Definitief Ontwerp en alle daarmee samenhangende documenten en data strikt vertrouwelijk behandelen en niet aan derden verstrekken zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Kunstenaar.
- 5.5 De Opdrachtgever zal het Definitief Ontwerp binnen 8 (acht) weken na ontvangst beoordelen. Deze beoordeling zal geschieden aan de hand van de bestemming van het te vervaardigen kunstwerk, het Kunstbudget en de overige criteria die schriftelijk met de Kunstenaar zijn overeengekomen. Bij de beoordeling wordt ook het goedgekeurde Schetsontwerp betrokken.
- 5.6 De Opdrachtgever zal het resultaat van de beoordeling schriftelijk aan de Kunstenaar bevestigen en het Definitief Ontwerp a) goedkeuren, b) gemotiveerd afkeuren, of c) gemotiveerd afkeuren en de Kunstenaar in de gelegenheid stellen om het Definitief Ontwerp aan te passen. Indien de Kunstenaar 9 (negen) weken na indiening van het Definitief Ontwerp nog geen schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen, zal de Opdrachtgever geacht worden het Definitief Ontwerp te hebben goedgekeurd.
- 5.7 Goedkeuring van het Definitief Ontwerp omvat tevens de goedkeuring van alle onderdelen van het Definitief Ontwerp, inclusief de begroting en de planning, etc.
- 5.8 Indien de Opdrachtgever het Definitief Ontwerp afkeurt en de Kunstenaar in de gelegenheid stelt het Definitief Ontwerp aan te passen, is de Opdrachtgever verplicht de Kunstenaar daarbij concrete aanwijzingen ter zake van de gewenste aanpassing van het Definitief Ontwerp te geven. Deze aanwijzingen mogen de artistieke onafhankelijkheid van de Kunstenaar niet aantasten en mogen niet verder gaan dan de eerder gemaakte schriftelijke afspraken. Partijen zullen gezamenlijk een datum vaststellen waarop de Kunstenaar een aangepast Definitief Ontwerp zal indienen, waarna het proces beschreven in de art. 5.5 en 5.6 opnieuw zal worden doorlopen. Het staat de Kunstenaar vrij om af te zien van het maken van een aangepast Definitief Ontwerp en de overeenkomst te beëindigen.
- 5.9 Indien de Opdrachtgever het Definitief Ontwerp of het aangepaste Definitief Ontwerp afkeurt, of indien de Kunstenaar besluit af te zien van het maken van een aangepast Definitief Ontwerp conform het bepaalde in art. 5.8, wordt de overeenkomst geacht te zijn geëindigd en - tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders overeengekomen - is de Opdrachtgever verplicht om:
- (a) de Kunstenaar binnen 30 (dertig) kalenderdagen alle ontwerpen (inclusief het Schetsontwerp en het Definitief Ontwerp), modellen, maquettes, tekeningen en alle overige voorwerpen en materialen ter voorbereiding van het kunstwerk terug te geven; en
  - (b) de overeengekomen vergoedingen voor het Schetsontwerp en het Definitief Ontwerp ex artikel 16.2 aan de Kunstenaar te betalen. Indien niets is afgesproken, is een redelijke vergoeding verschuldigd. Als redelijke vergoeding wordt beschouwd 2/3 van het Honorarium, vermeerderd met de werkelijk gemaakte en de nog niet gemaakte maar onafwendbare onkosten. Deze betaalverplichting geldt niet indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de Kunstenaar.

III. UITVOERINGSFASE

6. DE UITVOERING VAN HET DEFINITIEF ONTWERP

- 6.1 Zodra het Definitief Ontwerp is goedgekeurd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5, zal de Kunstenaar een aanvang maken met de uitvoering van het Definitief Ontwerp. Onder de uitvoering van het Definitief Ontwerp wordt al naar gelang de aard van het kunstwerk verstaan:
- (a) het aanbesteden van onderdelen van het kunstwerk bij derden,
  - (b) het vervaardigen van het kunstwerk,
  - (c) het in overleg met de Opdrachtgever coördineren en begeleiden van de uitvoering van de opdracht, en/of
  - (d) het verzorgen van de eindoplevering overeenkomstig artikel 10.
- 6.2 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal het Definitief Ontwerp in beheer van de Kunstenaar worden uitgevoerd. Onder het beheer wordt verstaan: het toezien op de praktische aspecten van de uitvoering van het Definitief Ontwerp gedurende de uitvoeringsfase, inclusief het toezien op de besteding van het uitvoeringsbudget. De Kunstenaar is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor technische fouten of mankementen veroorzaakt door derden (inclusief eventuele door de Kunstenaar ingeschakelde hulpverleners), bijvoorbeeld als gevolg van verkeerde constructies of berekeningen.
- 6.3 De Opdrachtgever verleent hierbij aan de Kunstenaar een onherroepelijke volmacht om namens de Opdrachtgever overeenkomsten af te sluiten met bij de uitvoering van het Definitief Ontwerp in te schakelen derden. Tenzij de Kunstenaar hiermee uitdrukkelijk en schriftelijk heeft ingestemd, wordt hij geen partij bij de overeenkomst tussen de Opdrachtgever en de relevante derde.
- 6.4 Indien het Definitief Ontwerp in beheer van de Kunstenaar wordt uitgevoerd:
- (a) zal de Kunstenaar zorg dragen voor de uitvoering van het Definitief Ontwerp. De Kunstenaar zal hierbij de door de Opdrachtgever gegeven aanwijzingen opvolgen, mits deze redelijk zijn, de artistieke onafhankelijkheid van de Kunstenaar niet aantasten en mits deze niet afwijken of verder gaan dan hetgeen schriftelijk met de Kunstenaar is overeengekomen;
  - (b) zal de Kunstenaar ter zake van de uitvoering van het Definitief Ontwerp bij de Opdrachtgever een tijdsplanning indienen. Partijen zullen vervolgens op die basis gezamenlijk de datum van oplevering van het kunstwerk vaststellen. De Kunstenaar zal de Opdrachtgever regelmatig op de hoogte houden van de voortgang van de werkzaamheden;
  - (c) zal de Opdrachtgever de Kunstenaar te allen tijde in de gelegenheid stellen erop toe te zien dat de uitvoering geschiedt in overeenstemming met het Definitief Ontwerp en de bedoelingen van de Kunstenaar. De Kunstenaar is bevoegd daartoe alle benodigde aanwijzingen te geven, en de Opdrachtgever is verplicht om deze op te volgen.
- 6.5 Tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders overeengekomen is de Opdrachtgever te allen tijde - ook indien het Definitief Ontwerp in beheer van de Kunstenaar wordt uitgevoerd - verantwoordelijk voor het tijdig verkrijgen van alle noodzakelijke goedkeuringen en vergunningen van gemeentelijke diensten en overige instanties voor de uitvoering van het Definitief Ontwerp.

7. INFORMATIEPLICHT OPDRACHTGEVER

- 7.1 De Opdrachtgever zal de Kunstenaar onverwijld op de hoogte stellen van alle informatie die hij heeft met betrekking tot de (on)geschiktheid van de te gebruiken materialen en/of de ondergrond. Indien de Kunstenaar op grond van deze informatie besluit andere materialen en/of een andere ondergrond te gebruiken, komen de eventuele meerkosten hiervan voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.
- 7.2 De Opdrachtgever draagt het risico van eventuele ongeschiktheid van de gebruikte materialen en/of de ondergrond en de eventueel daaruit voortvloeiende schade, indien de Opdrachtgever wist of redelijkerwijs behoorde te weten dat de gebruikte materialen en/of de ondergrond ongeschikt waren en heeft nagelaten de Kunstenaar hiervan tijdig schriftelijk op de hoogte te stellen, of indien de Opdrachtgever heeft nagelaten de Kunstenaar tijdig de in artikel 7.1 bedoelde informatie te verschaffen. Buiten deze gevallen draagt de Kunstenaar het risico van eventuele ongeschiktheid van de gebruikte materialen en/of de ondergrond. In die gevallen zal de Kunstenaar, voor zover dit redelijk is, kosteloos zijn medewerking verlenen aan het herstel van het kunstwerk en/of de beperking van de schade.

7.3 De Opdrachtgever kan er geen beroep op doen dat de gebruikte materialen en/of de ondergrond ongeschikt waren indien hij de Kunstenaar daarvan niet binnen bekwame tijd (maximaal 5 kalenderdagen) nadat hij dit heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk in kennis heeft gesteld. Bovendien vervallen alle eventuele rechtsvorderingen en verweren van de Opdrachtgever gegrond op de ongeschiktheid van de gebruikte materialen en/of de ondergrond door verloop van één kalenderjaar na het moment van de eindoplevering zoals bedoeld in artikel 10.

8. HET UITVOERINGSBUDGET

8.1 Indien en voor zover begroot omvat het Uitvoeringsbudget:

- (a) voorbereidingskosten met betrekking tot bijvoorbeeld de fundering, breekwerk, het aanbrengen van een ondergrond etc.,
- (b) de arbeidskosten van de Kunstenaar,
- (c) de kosten die verband houden met het inschakelen van derden,
- (d) materiaalkosten,
- (e) transportkosten,
- (f) opslagkosten,
- (g) verzekeringskosten die direct te maken hebben met de totstandkoming van het kunstwerk, zoals een CAR-verzekering, transportverzekering, etc.,
- (h) kosten die verband houden met de huur van hulpmiddelen, zoals apparatuur,
- (i) eventuele huurkosten met betrekking tot een tijdelijk ander atelier,
- (j) documentatiekosten,
- (k) eventuele reis- en verblijfkosten van de Kunstenaar,
- (l) een eventuele vergoeding voor de overheadkosten van de Kunstenaar,
- (m) een reserve voor onvoorziene kosten, en
- (n) die overige kosten die schriftelijk tussen de Opdrachtgever en de Kunstenaar zijn overeengekomen.

8.2 Indien het Uitvoeringsbudget dreigt te worden overschreden, is de partij onder wiens beheer de uitvoering plaatsvindt, verplicht de andere partij per omgaande op de hoogte te stellen van de dreigende budgetoverschrijding, waarna partijen in overleg zullen treden om tot overeenstemming te komen over een beperking van de kosten en/of een verhoging van het beschikbare Uitvoeringsbudget.

8.3 Eventuele meerkosten zijn nooit voor rekening van de Kunstenaar indien deze worden veroorzaakt door aanvullende eisen of verzoeken van de Opdrachtgever na de goedkeuring van het Definitief Ontwerp en de begroting, of indien deze worden veroorzaakt door hulppersonen die zijn ingeschakeld.

IV. OPLEVERING

9. EERSTE OPLEVERING

9.1 De in de art. 6.4 en 6.5 bedoelde datum van oplevering wordt geacht te zijn de beoogde datum van de eerste oplevering. Tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders overeengekomen, is deze datum geen fatale datum.

9.2 De eerste oplevering geschiedt door een schriftelijke kennisgeving van de Kunstenaar aan de Opdrachtgever dat het kunstwerk is vervaardigd en/of geplaatst overeenkomstig het Definitief Ontwerp en dat het kunstwerk gereed is voor keuring door de Opdrachtgever.

9.3 De Opdrachtgever zal het kunstwerk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 30 (dertig) kalenderdagen na de datum van het in het vorige lid bedoelde kennisgeving, keuren en de Kunstenaar schriftelijk in kennis te stellen van de aanvaarding of de afkeuring van het kunstwerk. Indien de Kunstenaar binnen deze termijn van 30 (dertig) dagen geen schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen, zal de Opdrachtgever geacht worden het kunstwerk te hebben aanvaard per de datum dat bedoelde termijn verstreken is.

- 9.4 De Opdrachtgever is slechts bevoegd het kunstwerk af te keuren indien het in ernstige mate afwijkt van hetgeen mocht worden verwacht op basis van het Definitief Ontwerp. Indien de Opdrachtgever het kunstwerk afkeurt dient hij de Kunstenaar daarbij concrete, schriftelijke aanwijzingen te geven ter zake van de aanpassingen die de Kunstenaar dient te maken om aan het Definitief Ontwerp te voldoen. Deze aanwijzingen mogen de artistieke onafhankelijkheid van de Kunstenaar niet aantasten en mogen niet verder gaan dan het Definitief Ontwerp. Partijen zullen vervolgens gezamenlijk een datum vaststellen waarop de Kunstenaar het kunstwerk opnieuw zal opleveren, waarna het proces beschreven in de art. 9.2 en 9.3 opnieuw zal worden doorlopen.
- 9.5 Nadat het proces in de art. 9.2 en 9.3 opnieuw doorlopen is zal de Kunstenaar het kunstwerk aanpassen met inachtneming van de schriftelijke, concrete aanwijzingen ex art. 9.4 en zal hij het kunstwerk vervolgens voor de tweede keer opleveren door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Opdrachtgever. De Opdrachtgever zal het kunstwerk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 30 (dertig) kalenderdagen na de datum van de tweede kennisgeving, keuren. Indien de Kunstenaar binnen deze termijn van 30 (dertig) dagen geen schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen, zal de Opdrachtgever geacht worden het kunstwerk te hebben aanvaard per de datum dat bedoelde termijn verstreken is. De Opdrachtgever is verplicht het kunstwerk te aanvaarden, mits het Kunstwerk is aangepast conform de schriftelijke, concrete aanwijzingen ex art. 9.4.

10. EINDOPLEVERING

- 10.1 De eindoplevering geschiedt door een schriftelijke kennisgeving van de Kunstenaar aan de Opdrachtgever dat het kunstwerk aanvaard is, of dat eventuele bij de eerste oplevering gebleken gebreken of onvolkomenheden, zoals bevestigd in de schriftelijke, concrete aanwijzingen ex art. 9.4, zijn verholpen, alsmede door het verschaffen van een onderhoudsplan met aanwijzingen voor het onderhoud, gegevens en bijzonderheden met betrekking tot de gebruikte materialen inclusief eventuele kleurnummers en gegevens met betrekking tot toeleveranciers. Bij de eindoplevering zal de Kunstenaar de Opdrachtgever een visuele documentatie van de totstandkoming van het kunstwerk verschaffen.
- 10.2 De Kunstenaar draagt door de eindoplevering het eigendom van het kunstwerk over aan de Opdrachtgever.
- 10.3 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal de Opdrachtgever de Kunstenaar binnen 30 (dertig) kalenderdagen na de eindoplevering alle ontwerpen (inclusief het Schetsontwerp en het Definitief Ontwerp), modellen, maquettes, tekeningen en alle overige voorwerpen en materialen ter voorbereiding van het kunstwerk, inclusief alle kopieën van het vorenstaande, teruggeven.
- 10.4 Tenzij anders overeengekomen zal de Kunstenaar zich onthouden van het maken van een kunstwerk dat gelijk is aan hetgeen hij aan de Opdrachtgever heeft opgeleverd.

V. DIVERSEN

11. RISICO EN RISICO-OVERGANG

Het risico van beschadiging, tenietgaan en diefstal van het kunstwerk rust in beginsel op de Kunstenaar. Dit risico gaat over op de Opdrachtgever op het eerste van de navolgende momenten:

- (a) op het moment dat het kunstwerk feitelijk in de macht van de Opdrachtgever is gekomen, of
- (b) op het moment dat het kunstwerk wordt vervaardigd in een gebouw of op een terrein dat de Opdrachtgever in eigendom of gebruik heeft of dat door of namens de Opdrachtgever bewaakt wordt, of
- (c) op het moment dat de Opdrachtgever het kunstwerk na de eerste oplevering heeft aanvaard, of
- (d) op het moment van de eindoplevering.

12. RECHTSVORDERINGEN

- 12.1 De Opdrachtgever kan er geen beroep meer op doen dat het kunstwerk niet voldoet aan hetgeen hij op grond van het Definitief Ontwerp of de overeenkomst had mogen verwachten, indien hij de Kunstenaar daarvan niet binnen bekwame tijd (maximaal twee weken) nadat hij dit heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk kennis heeft gegeven.
- 12.2 Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders overeengekomen, vervallen alle aanspraken en verweren van de Opdrachtgever jegens de Kunstenaar door verloop van een jaar na het moment van de eindoplevering zoals bedoeld in artikel 10.

13. INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN

- 13.1 De Kunstenaar is en blijft de rechthebbende op alle intellectuele eigendomsrechten inclusief het auteursrecht ten aanzien van het kunstwerk alsmede ten aanzien van alle ontwerpen (inclusief het Schetsontwerp en het Definitief Ontwerp) en eventuele maquettes, tekeningen en modellen, en alle overige voorwerpen en materialen die ter voorbereiding van het kunstwerk zijn gemaakt. Deze gaan niet mee over naar de Opdrachtgever met de overgang van het eigendom en het risico ex de art. 10.2 en 11.
- 13.2 De Opdrachtgever mag het kunstwerk slechts met schriftelijke toestemming van de Kunstenaar tentoonstellen of reproduceren, in welke vorm dan ook. De Kunstenaar zal zijn toestemming niet op onredelijke gronden onthouden.
- 13.3 De Opdrachtgever mag de visuele documentatie van de totstandkoming van het kunstwerk slechts voor ander dan intern gebruik gebruiken, indien en voor zover de Kunstenaar uitdrukkelijk schriftelijk toestemming voor zodanig ander gebruik heeft gegeven.
- 13.4 Aan het verlenen van toestemming als bedoeld in de vorige leden mag de Kunstenaar voorwaarden verbinden, zoals de betaling van een financiële vergoeding, het niet-commerciële gebruik van de reproductie en/of de naamsvermelding van de Kunstenaar.

14. BEHEER, VERPLAATSING EN/OF AFBRAAK VAN HET KUNSTWERK

- 14.1 De Opdrachtgever is verplicht het kunstwerk zorgvuldig te beheren en te onderhouden overeenkomstig de aanwijzingen die de Kunstenaar in het bij de eindoplevering verstrekte onderhoudsplan heeft gegeven.
- 14.2 Voorafgaand aan de opdracht tot het maken van het Schetsontwerp zullen de Opdrachtgever en de Kunstenaar overeenstemming bereiken over de minimale termijn gedurende welke de Opdrachtgever ervoor zorg zal dragen dat het kunstwerk in de oorspronkelijke staat en, voor zover het voor een speciale plaats gemaakt is, op diezelfde plaats behouden zal blijven.
- 14.3 Na het verstrijken van de termijn zoals bedoeld in het vorige lid is de Opdrachtgever bevoegd het kunstwerk te vernietigen, maar slechts indien en nadat hij zich - in de volgende volgorde van prioriteit en in overleg met de Kunstenaar - ertoe heeft ingespannen om:
- (a) een andere geschikte plek te vinden voor het kunstwerk,
  - (b) een andere geschikte bestemming te vinden voor het kunstwerk, of
  - (c) het kunstwerk om niet aan de Kunstenaar terug te geven,
- en deze inspanningen niet tot het desbetreffende resultaat hebben geleid.
- 14.4 De Opdrachtgever is verplicht de Kunstenaar onverwijld schriftelijk op de hoogte te stellen indien verplaatsing of vernietiging van het kunstwerk wordt overwogen, en hem in de gelegenheid te stellen het kunstwerk in de staat van dat moment te documenteren.

15. RECHTSOPVOLGERS VAN DE OPDRACHTGEVER

De Opdrachtgever is verplicht om zijn verplichtingen op grond van artikel 14 aan een eventuele nieuwe eigenaar van het kunstwerk en aan andere rechtsopvolger onder bijzondere titel op te leggen. Deze verplichting omvat het opleggen van de verplichting tot het doorgeven van dit kettingbeding.

16. HONORARIUM

- 16.1 De hoogte van het Honorarium wordt in onderlinge overeenstemming vastgesteld. Bij het vaststellen van het Honorarium fungeert de in de bijlage toegevoegde honorariumtabel als richtlijn, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.
- 16.2 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, valt het Honorarium uiteen in drie gelijke delen, te weten:
- (a) een vast bedrag voor het Schetsontwerp;
  - (b) 2/3 gedeelte van het totale Honorarium onder aftrek van het vaste bedrag bedoeld onder a), welk gedeelte bestemd is voor het Definitief Ontwerp, en;
  - (c) 1/3 gedeelte van het totale Honorarium, welk gedeelte bestemd is voor de uitvoering van het Definitief ontwerp.

17. BETALINGSTERMIJNEN

- 17.1 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal de Opdrachtgever het Honorarium als volgt aan de Kunstenaar uitbetalen:
- (a) het bedrag bedoeld in artikel 16.2(a): uiterlijk 30 (dertig) dagen nadat het Schetsontwerp door de Kunstenaar is ingediend ex artikel 4.1;
  - (b) het bedrag bedoeld in artikel 16.2(b): uiterlijk 30 (dertig) dagen nadat het Definitief Ontwerp door de Kunstenaar is ingediend ex artikel 5.2;
  - (c) het bedrag bedoeld in artikel 16.2(c): uiterlijk 30 (dertig) dagen na de datum van eindoplevering van het kunstwerk zoals bedoeld in artikel 10.
- 17.2 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal de Opdrachtgever het volledige Uitvoeringsbudget aan de Kunstenaar betalen binnen 30 (dertig) kalenderdagen nadat aan het Definitief Ontwerp is goedgekeurd.
- 17.3 Indien de Opdrachtgever de verschuldigde bedragen niet binnen de genoemde termijnen betaalt, zal de Opdrachtgever zonder dat een ingebrekestelling vereist is in verzuim zijn en zal de Opdrachtgever over het niet betaalde bedrag een vertragingsrente verschuldigd zijn, gelijk aan de wettelijke handelsrente ex artikel 6:119a BW, alsmede een vergoeding van door de Kunstenaar gemaakte incasso- en advocaatkosten.
- 17.4 Indien de Kunstenaar op enig moment grond heeft te vrezen dat de Opdrachtgever de verschuldigde bedragen niet of niet binnen de afgesproken termijnen zal voldoen, heeft de Kunstenaar het recht om zijn prestaties op te schorten en, alvorens (verder) te presteren, vooruitbetaling of zekerheidsstelling van de Opdrachtgever te eisen ter hoogte van de bedragen die de Kunstenaar, al dan niet opeisbaar, van de Opdrachtgever heeft of zal hebben te vorderen in verband met het kunstwerk.

18. VERZEKERING EN AANSPRAKELIJKHEID

- 18.1 De kunstenaar zal in de uitvoeringsfase over een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering beschikken met een minimumdekking van € 500.000 (vijfhonderdduizend euro).
- 18.2 Indien de Kunstenaar toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van zijn verplichtingen bestaat zijn aansprakelijkheid slechts uit het kosteloos herstellen van de tekortkoming, tenzij herstel blijvend onmogelijk is, in welk geval de Kunstenaar naar vrije keuze de bevoegdheid heeft tot vervanging of tot vergoeding van de door de Opdrachtgever geleden directe schade met inachtneming van het bepaalde in de volgende leden.
- 18.3 De aansprakelijkheid van de Kunstenaar voor indirecte schade en gevolgschade, op welke grondslag dan ook gevorderd, is uitgesloten. Onder indirecte schade wordt in ieder geval verstaan: schade geleden door derden, inkomensschade, reputatieschade, gederfde winst, gemiste kansen, etc.
- 18.4 De totale aansprakelijkheid van de Kunstenaar ten opzichte van de Opdrachtgever en (waar van toepassing) diens opdrachtgevers, op welke grond dan ook, is beperkt tot het bedrag dat op basis van de in lid 1 bedoelde verzekeringsovereenkomst is uitgekeerd. Indien op grond van deze verzekeringsovereenkomst geen uitkering wordt gedaan, zal de totale aansprakelijkheid van de Kunstenaar ten opzichte van de Opdrachtgever, op welke grond dan ook, beperkt zijn tot het Honorarium.
- 18.5 De uitsluitingen en beperkingen van aansprakelijkheid in dit artikel 18 gelden ook in het geval niet-nakoming van een door de Kunstenaar gegeven garantie.

19. OVERMACHT

- 19.1 In geval van overmacht is de Kunstenaar niet aansprakelijk en wordt de nakoming van diens verplichtingen opgeschort voor de duur van de overmachttoestand. Naast de situaties die vallen onder artikel 6:75 BW wordt onder overmacht mede verstaan: ziekte van de Kunstenaar, weersomstandigheden die de Kunstenaar verhinderen verder te werken aan het kunstwerk en die tot vertraging leiden, vertragingen of niet-nakomingen bij toeleveranciers of andere bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden en vertraging als gevolg van eventuele ongeschiktheid van het materiaal en/of de ondergrond.
- 19.2 Indien een overmachttoestand 90 (negentig) kalenderdagen heeft geduurd, hebben beide partijen het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te beëindigen, voor zover de overmachttoestand dit rechtvaardigt. In dat geval heeft de Kunstenaar recht op betaling van dat gedeelte van het Honorarium waarvoor hij reeds werkzaamheden heeft verricht en daarnaast op vergoeding van de kosten die de Kunstenaar heeft gemaakt of die onafwendbaar zijn (bijvoorbeeld in verband met reeds gedane bestellingen en opdrachten aan derden die niet meer kosteloos te annuleren zijn).

20. OVERLIJDEN KUNSTENAAR

- 20.1 De overeenkomst tussen de Kunstenaar en de Opdrachtgever eindigt van rechtswege door het overlijden van de Kunstenaar. De Opdrachtgever is gehouden de erfgenamen van de Kunstenaar met betrekking tot de reeds verrichte werkzaamheden de in artikel 16 genoemde bedragen ter zake van het Honorarium, alsmede de kosten die de Kunstenaar heeft gemaakt of die onafwendbaar zijn (bijvoorbeeld in verband met reeds gedane bestellingen en opdrachten aan derden die niet meer kosteloos te annuleren zijn), te betalen. De Opdrachtgever zal de betreffende bedragen uiterlijk binnen 30 (dertig) dagen na het overlijden voldoen. Artikel 17.3 is van overeenkomstige toepassing.
- 20.2 Het niet gereed zijnde kunstwerk zal na betaling aan de erfgenamen ter beschikking worden gesteld aan de Opdrachtgever. De Opdrachtgever is na voorafgaande schriftelijke toestemming van de erfgenamen van de Kunstenaar bevoegd om de verdere uitvoering van het kunstwerk door een derde laten verrichten. De erfgenamen zullen deze toestemming niet op onredelijke gronden onthouden.

21. BEËINDIGING OVEREENKOMST

- 21.1 De overeenkomst tussen de Kunstenaar en de Opdrachtgever kan niet vóór de datum van eindoplevering worden beëindigd behoudens voor zover de overeenkomst of deze algemene voorwaarden uitdrukkelijk anders bepalen. Partijen doen voor het overige afstand van het recht de overeenkomst te ontbinden, op te zeggen, te vernietigen of anderszins te beëindigen.
- 21.2 Elk der partijen is bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden in geval van faillissement of surseance van betaling van de wederpartij, onverminderd een eventueel recht op schadevergoeding.
- 21.3 Indien zich zodanige omstandigheden voordoen dat van de Kunstenaar redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij de overeenkomst verder uitvoert, is de Kunstenaar bevoegd de overeenkomst te beëindigen. In dat geval is de Opdrachtgever gehouden de Kunstenaar met betrekking tot de reeds verrichte werkzaamheden de in artikel 16 genoemde bedragen ter zake van het Honorarium, alsmede de kosten die de Kunstenaar heeft gemaakt of die onafwendbaar zijn (bijvoorbeeld in verband met reeds gedane bestellingen en opdrachten aan derden die niet meer kosteloos te annuleren zijn), te betalen.

22. GESCHILLENBESLECHTING

- 22.1 Partijen zullen eventuele geschillen trachten minnelijk te schikken. Partijen zijn bevoegd, maar niet verplicht, om een speciaal daartoe in het leven te roepen bemiddelingscommissie te verzoeken te bemiddelen bij het geschil. Indien bemiddelingspogingen van deze commissie niet tot een oplossing leiden, kunnen partijen deze commissie vragen een bindend advies uit te brengen.
- 22.2 De bemiddelingscommissie zal bestaan uit drie personen. Hiertoe wijst elk der partijen iemand aan, waarna de twee aangewezen personen samen een derde onafhankelijk persoon aanwijzen. Deze laatste is bij voorkeur een jurist.

23. BINDEND ADVIES

- 23.1 Indien partijen daarover schriftelijk overeenstemming hebben bereikt, kan de bemiddelingscommissie zoals bedoeld in artikel 22 worden verzocht een bindend advies uit te brengen.
- 23.2 Het in het vorige lid bedoelde verzoek wordt schriftelijk ingediend onder vermelding van de gronden waarop het verzoek is gebaseerd. De verzoekende partij zal de wederpartij per aangetekende post een kopie van het verzoek doen toekomen.
- 23.3 De bemiddelingscommissie zal de wederpartij in de gelegenheid stellen schriftelijk te reageren.
- 23.4 Na ontvangst van de reactie van de wederpartij zal de bemiddelingscommissie in overleg met beide partijen een datum vaststellen voor een mondelinge behandeling van het geschil.
- 23.5 Tenzij de bemiddelingscommissie besluit een afwijkende procedure te volgen en partijen daarvan schriftelijk op de hoogte stelt, zal de bemiddelingscommissie, na de mondelinge behandeling schriftelijk een bindend advies uitbrengen.

24. TOEPASSELIJK RECHT EN FORUMKEUZE

- 24.1 Op deze algemene voorwaarden, de relatie tussen de Kunstenaar en de Opdrachtgever, alsmede op alle tussen hen gesloten overeenkomsten en daaruit voortvloeiende overeenkomsten, is bij uitsluiting Nederlands recht van toepassing. Het Verdrag inzake Internationale Koopovereenkomsten betreffende Roerende Zaken (1980) (Weens Koopverdrag) is niet van toepassing.

24.2 Alle geschillen tussen de Kunstenaar en de Opdrachtgever zullen worden voorgelegd aan de rechter te Den Bosch, tenzij partijen kiezen voor de bindend advies procedure in artikel 23.